

פוסקים על הרי"ף מג ע"א

- 1א. אינו נוהג אלא בבשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה
- ב. אם העמיד גבינה בעור קיבת כשרה, יש בה טעם בשר, אסורה. אבל המעמיד בעור קיבת נבלה, וטריפה, ובהמה
3טמאה, אוסר בכל שהוא
- 4ג. כשרה שינקה מן הטריפה, חלב הנמצא בקיבתה מותר, וכ"ש טריפה שינקה מן הכשרה

א. אינו נוהג אלא בבשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה ג

אין אסור מן התורה אלא בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו, וגדי הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז עד שיפרוט ויאמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב אמו אלא שדיבר הכתוב בהווה, אבל בשר בהמה טהורה (שבשלו) בחלב בהמה טמאה, או בשר בהמה טמאה (שבשלו) בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותרת בהנייה ואין חייבין על אכילתו משום בשר בחלב.

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז

איסור בשר בחלב כתיב לא תבשל גדי בחלב אמו ונאמר ג' פעמים בתורה אחד לאיסור בישול ואחד לאיסור אכילה ואחד לאיסור הנאה והוציא איסור אכילה בלשון בישול לומר שאינו אסור מן התורה אלא דרך בישול אבל מדרבנן אסור בכל ענין וגדי לאו דוקא דהוא הדין נמי שור שה ועז ולא שנא בחלב אמו ולא שנא בחלב אחרת אלא שדבר הכתוב בהווה. ואינו נוהג אלא בטהורה כגון בשר בהמה טהורה בחלב טהורה. אבל בשר טהורה בחלב בהמה טמאה או בשר טמאה בחלב טהורה ובשר חיה ועוף אפילו בחלב טהורה אינו אלא מדרבנן ומותר בבישול ובהנאה :

בית יוסף יורה דעה סימן פז אות ב, ג (א) ד"ה וגדי לאו

ב, ג (א) וגדי לאו דוקא וכו' ולא שנא בחלב אמו ולא שנא בחלב אחרת אלא שדבר הכתוב בהווה ואינו נוהג אלא בטהורה כגון בשר בהמה טהורה בחלב טהורה אבל בשר טהורה בחלב בהמה טמאה וכו'.

משנה שם (ק"ג). בשר בהמה טהורה וחלב בהמה טמאה **בשר בהמה טמאה וחלב בהמה טהורה** מותר לבשל ומותר בהנאה ובשר העוף בחלב פשוט שם במשנה **דלכ"ע מותר** מן התורה. **ובשר חיה פלוגתא דרבי עקיבא ורבי יוסי הגלילי** (שם) ופוסק רבינו כרבי עקיבא דאמר חיה ועוף אינם מן התורה. וכ"כ הרא"ש (פ"ח סי' נא) שהוא דעת הרי"ף (מב:) וכן פסק הרמב"ם בפ"ט מהלכות מאכלות אסורות (ה"ד) וכן פסק הרשב"א בתורת הבית (הארוך והקצר ב"ג ש"ד פד ע"ג)

ואמרינן בגמרא (שם קטז. וקד.) **דלכ"ע היינו דוקא מדאורייתא אבל מדרבנן אסירי.**

וכתב הרמב"ם בפרק הנזכר (שם) שלא אסרום חכמים אלא באכילה אבל לא בבישול והנייה וכבר יישב הרב המגיד מה שקשה על זה.

ולשון רבינו אינו מכיוון שכלל דין בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה ובשר טמאה בחלב טהורה עם דין בשר חיה ועוף בחלב טהורה ונהי דלענין שלא גזרו על בישולם והנייתם הם שוים כדמשמע מפשטא דמתניתין ומדברי הרמב"ם ז"ל מכל מקום מ"ש **אינו אלא מדרבנן לא מצי קאי אלא לחיה ועוף בחלב טהורה** דאילו לבשר טהורה בחלב טמאה ובשר טמאה בחלב טהורה לא אשכחן שיאסרוהו חכמים באכילה משום בשר בחלב וגם לא היה להם ענין לאסרו

מדבריהם אחר שכבר הוא אסור ועומד מן התורה משום בשר טמא או משום חלב טמא. וכך ה"ל לכתוב אבל בשר טהורה בחלב טמאה או בשר טמאה בחלב טהורה מותרים בבישול ובהנאה, ובשר חיה ועוף אפילו בחלב טהורה מותר בבישול והנאה ואף באכילה אינו אסור אלא מדרבנן:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף ג

אינו נוהג אלא בבשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, אבל בשר טהורה בחלב טמאה, או בשר טמאה בחלב טהורה, מותרים בבישול ובהנאה. ובשר חיה ועוף, אפילו בחלב טהורה, מותר בבישול, ובהנאה; ואף באכילה אינו אסור, אלא מדרבנן. אבל דגים וחגבים, אין בהם איסור, אפילו מדרבנן. הגה: ונהגו לעשות חלב משקדים ומניחים בה בשר עוף, הואיל ואינו רק מדרבנן. אבל בשר בהמה, יש להניח אצל החלב שקדים, משום מראית העין, כמו שנתבאר לעיל סימן ס"ו לענין דם.

ש"ך על שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף ג

ד (פמ"ג) ובשר חיה ועוף כו' ואף באכילה כו'. דעת המחבר דבשר חיה ועוף אינו אסור באכילה אפילו דרך בישול אלא מדרבנן ומותר בהנאה ובבישול לגמרי. ומהרש"ל והב"ח תלו עצמן בדברי מהרא"י בהגהת ש"ך סי' ע"ו במ"ש קשה להקל נגד התוס' לכך פסקו דבשר חיה ועוף בחלב דאורייתא. ובספרי החזקתי דברי האומרים שהוא מדרבנן מן הש"ס והבאתי שם שכן דעת הרבה פוסקים מאד ושאל מהרא"י לא קאמר אלא שקשה להקל נגד התוס' שלא לאכול גבינה אחר בשר עוף מיד אבל מודה לדינא דבשר עוף בחלב דרבנן שהרי כתב בהגהת ש"ך סי' ס"ט דביצים גמורים מותר לאכלן בחלב משום דבשר עוף בחלב דרבנן הקילו (וכ"כ רנ"ש במ"ש סימן ס"ט שמהרא"י תופס עיקר כבה"ג ע"ש) ואף שהתוס' תלו דין אכילת גבינה אחר בשר עוף בזה דבשר עוף בחלב דאורייתא או דרבנן מ"מ אין זה מוכרח כמ"ש שם וגם מדברי התוס' עצמן שם משמע שאין מוכרח לומר כן אלא שבאו ליישב מנהג העולם ע"ש ובאמת י"ל דרך אחרת דאף למאי דקי"ל בשר עוף בחלב דרבנן אסור לאכול גבינה מיד אחריו וכדלקמן ר"ס פ"ט והא דתני אגרא עוף וגבינה נאכלין באפיקורן מפרשינן כמו שמפרש הרמב"ם וסייעתו ומביאו ב"י סי' פ"ט דהיינו באוכל גבינה ואח"כ עוף ועוד יש לחלק בכמה גווני. והרי כתב הרמב"ם סוף פ"ב מהלכות ממרים שהאומר בשר עוף בחלב אסור מן התורה עובר בבל תוסיף ע"ש:

ו (פמ"ג) ונהגו לעשות חלב משקדים כו' הואיל כו'. כלומר ול"ד לדם דגים ס"ס סי' שמותר לגמרי ואפ"ה אם כנסו בכלי אסור מפני מראית עין אא"כ יש בו קשקשים שניכר שהוא דם דגים דהתם דם גופיה אסור מדאורייתא הילכך הרואה יאמר דאכיל דם. בהמה שאסור מדאורייתא אבל בשר עוף בחלב ממש הוא מדרבנן וליכא למיחש למראית העין ולכן בשר בהמה בחלב שהוא אסור מדאורייתא יש להניח אצלו שקדים כדי שלא יחשוב הרואה שהוא חלב ממש וכ"כ בת"ח שם סוף כלל ס"ב ולפ"ז צ"ל דמיירי בבישול דאי לאו הכי אפילו בשר בהמה ליכא איסורא דאורייתא וא"צ להניח שקדים וכן מוכח בת"ח שם להדיא ע"ש ובסימני ת"ח.

אבל מהרש"ל פכ"ה סי' נ"ב למד מהך דדם דגים דבפורים וכיוצא בו שרגילים לאכול תרנגולת בחלב שקדים שאסור אם לא שיניח שקדים אצלו בתוכן ובציזן להיכירא. ובפרט גבי בשר עוף דאיכא למיחש טפי שלא ידמו לומר בשר עוף בחלב שרי אפי' מדרבנן כר"י הגלילי עכ"ל וכן הסכימו האחרונים וכן נלפע"ד (שוב בא לידי סי' באר שבע ומצאתי שפסק נמי הכי) דהא אפילו במידי דרבנן חיישינן למראית העין בכמה דוכתי ומהם בש"ס פרק במה בהמה (דף נ"ד) ולא בזוג אף על פי שהוא פקוק משום דמיחזי כמאן דאזיל לחינגא פירש"י לשוק למכור והיינו מראית העין וכדאיתא בפי' במה אשה (סוף דף ס"ד) והוא מוסכם מכל הפוסקים וכו' שנתבאר בא"ח סי' ש"ה אף על פי שאיסור מקח וממכר בשבת

אינו אלא מדרבנן וכמ"ש בא"ח ובח"מ ס"ס רל"ה וכן מוכח בהדיא בתוס' בכתובות פ' אף על פי (דף ס' ע"א) ד"ה ממעכן כו' דאפי' במידי דרבנן חיישי' למראית העין והכי משמע בדוכתי טובי :

ילקוט יוסף קצוש"ע יורה דעה סימן פז - מהלכות בשר בחלב - דיני בישול בשר בחלב

יז. יש אומרים דלכתחילה אין להתיר לבשל עוף בחלב, שלא התירו בזה בבישול והנאה אלא בדיעבד, אבל לכתחילה אסרו חכמים לבשל עוף בחלב, [משום מראית העין]. ויש אומרים שמותר לבשל לכתחילה בשר עוף בחלב, שלא אסרו בזה חכמים אלא באכילה. והעיקר להקל בבישול עוף בחלב לגמרי, ובפרט לצורך רפואה [כדי לעשות תרופה ולהניח ברטייה וכדומה], אפילו לצורך חולה שאין בו סכנה. וכל שכן בהנאה לאחר שנתבשל, שאין ראוי להחמיר לאבד ממון של ישראל. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך ג' עמוד קל].

ב. אם העמיד גבינה בעור קיבת כשרה, יש בה טעם בשר, אסורה. אבל המעמיד בעור קיבת נבלה, וטריפה, ובהמה טמאה, אוסר בכל שהוא

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד הלכה יט

קיבת הנבלה וקיבת הטמאה מותרת מפני שהיא כשאר טנופת שבגוף, ולפיכך מותר להעמיד הגבינה בקיבת שחיטת העכו"ם ובקיבת בהמה וחיה טמאה, אבל עור הקיבה הרי הוא כשאר המעים ואסור.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה טז

אסור להעמיד הגבינה בעור הקיבה של שחוטה, ואם העמיד טועם את הגבינה אם יש בה טעם בשר אסורה ואם לאו מותרת מפני שהמעמיד דבר המותר הוא שקיבת שחוטה היא ואין כאן אלא איסור בשר בחלב ששעורו בנותן טעם, אבל המעמיד בעור קיבת נבילה וטרפה ובהמה טמאה הואיל והמעמיד דבר האסור בפני עצמו נאסרה הגבינה משום נבלה לא משום בשר בחלב, ומפני חשש זה אסרו גבינת עכו"ם כמו שביארנו. *+/השגת הראב"ד/ ומפני חשש זה אסרו גבינת עכו"ם כמו שביארנו. א"א דברי רבינו אבן מגש ז"ל הם אבל אנו אין צריכין לכך שאין הקושיא צריכה תירוץ. +*

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז

... חלב הנמצא בקיבה לדעת רב אלפס אינו חלב ומותר לבשל בו בשר אפילו בצלול שבה וכ"כ הרמב"ם ורש"י אסרו וכתב שהוא חלב גמור אפילו הקרוש שבה כ"ש הצלול ור"ת חילק הקרוש שבה אינו חלב אבל הצלול הוא חלב לפיכך אם מלח הקיבה בחלבה נאסר משום בשר בחלב דמליח כרותח וכן אם עמד בה יום אחד דכבוש כמבושל ואם העמיד בה גבינות אם יש בהן בנותן טעם אסורות לרש"י אפילו בקרוש ולר"ת בצלול דוקא וכן היא מסקנת א"א הרא"ש ז"ל:

בית יוסף יורה דעה סימן פז אות יא ד"ה תנן בסוף

יא תנן בסוף פרק כל הבשר (קטז). המעמיד בעורה של קיבה אם יש בה בנותן טעם הרי זו אסורה וכתב הרשב"א (בחי' שם) תמיהא לי מה קמ"ל פשיטא דבשר בחלב בנותן טעם אסור ושמה קמ"ל דדוקא אם יש בה בנותן טעם אסור ומשום בשר בחלב הא אין בו בנותן טעם מותר דאף על גב דמעמיד הוא בשר בחלב בטעמו תלה ליה רחמנא כדאמר רבא לעיל דרך בישול אסרה תורה מה שאין כן במעמיד בעור נבלה דאזלינן בתר מעמיד ואף על גב דלית בה נותן טעם רואין אותו כאילו הנבלה קיימת בעין וכן כתב הר"ן שם (מב סוע"ב ד"ה קיבת) ובפרק אין מעמידין (ע"ז יג:) בשם ה"ר יוסף הלוי

אהא דאמר שמואל (ע"ז כט): מפני מה אסרו גבינות הגוים מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבלה דהיינו טעמא דנקט עור קיבת נבלה משום דמאחר שהוא בעצמו אסור כיון דאוקומי אוקים לא בטיל אבל עור קיבת כשרה מאחר שהוא מותר בפני עצמו ולית ביה איסורא אלא משום חיבורו עם החלב ליכא למימר הכי דכל אימת דלא יהיב טעמא לאו בשר בחלב הוא אלא האי באפיה קאי והאי באפיה קאי וכך הם דברי הרמב"ם ז"ל שכתב בפ"ג מהלכות מאכלות אסורות (ה"ג) בימי חכמי המשנה גזרו על גבינת הגוים ואסרום מפני שמעמידין אותה בעור קיבה של שחיטתן שהיא נבלה וא"ת והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאד בחלב שעמד בו ולמה לא יבטל במיעוטו מפני שהוא המעמיד הגבינה והואיל ודבר האסור הוא שהעמיד הרי הכל אסור ובפ"ט (הט"ז) כתב אסור להעמיד הגבינה בעור הקיבה של שחוטה ואם העמיד טועם את הגבינה אם יש בה טעם בשר אסורה ואם לאו מותרת מפני שהמעמיד דבר המותר הוא שקיבת שחוטה היא ואין כאן אלא איסור בשר בחלב ששיעורו בנותן טעם אבל המעמיד בעור קיבת נבלה וטרפה ובהמה טמאה הואיל והמעמיד דבר אסור בפני עצמו נאסרה הגבינה משום נבלה לא משום בשר בחלב ומפני חשש זה אסרו גבינת הגוים כמו שביארנו עכ"ל ומתוך דברים אלו יתבאר לך שמ"ש רבינו ירוחם (נט"ו אות לא קמא.) דין הקיבה ועורה להעמיד בה גבינות עור קיבה פשיטא דאסור בין מכשרה בין מנבלה לדברי הכל שהוא בשר בחלב ואם העמיד בו טועמו קפילא ארמאה ויש מי שכתב שהמעמיד הגבינה לא בטיל וכן נראה עיקר וכ"כ הרמב"ם ולפיכך אסרו גבינות הגוים לפי שמעמידין אותה בעור הקיבה עכ"ל שנראה מדבריו אלה דלהרמב"ם מעמיד בעור כשרה נמי לא בטיל אינו מכוון דלא כתב הרמב"ם כן אלא במעמיד בעור קיבת אסורה אבל במעמיד בעור קיבת כשרה בנותן טעם כדקתני מתניתין והמרדכי (סי' תשלג) כתב אף על פי שכתב רבינו תם (בספר הישר שו"ת סי' עו אות ט, וחידושים סי' תעד) דאין העמדה אוסרת אלא בששים שמא לא אמר הלכה למעשה שיש לדחות ראייתו שאפילו יש בחלב יותר מששים באיסור כיון שהאיסור מעמיד היינו נותן טעם: כתב המרדכי (שם) על קיבה שהעמידו בה חלב הרבה ועשו בה גבינות ונמצא לאחר זמן בתוך השק שהקיבה נתונה בו מעט מן הדקין והתיר רבינו שמשון ב"ר אברהם את הגבינות והאריך בטעמו של דבר ורבינו ברוך התיר מטעם אחר דמסתמא לא העמיד כל החלב מהצלול אלא גם מן הקרוש והוה ליה זה וזה גורם ומותר: כתב עוד המרדכי (שם) בשם רבינו שמשון ב"ר אברהם מי יודע אם [אין] גבינות חשובות כחתיכה הראויה להתכבד ואם ידוע שיש אחת שנעשית מקיבה האסורה אוסרת כל האחרים: כתוב בהגהת אשיר"י בפרק בתרא דע"ז (סי' ל) יש להסתפק בשר בחלב שאסרו חכמים כגון ששה בצונן יותר מיום אחד או ע"י מליחה [אם] אסרוהו בהנאה אם לאו והמתיר בהנאה אין מוחין בידו כל כמה דלא אשכחן ראייה לאיסורא עכ"ל. וכ"כ המרדכי בפרק אין מעמידין (ע"ז סי' תתכח):

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף יא

אם העמיד גבינה בעור קיבת כשרה, יש בה טעם בשר, אסורה. ואם לאו, מותרת. אבל המעמיד בעור קיבת נבלה, וטריפה, ובהמה טמאה, אוסר בכל שהוא. הגה: משום דדבר האסור בעצמו, ומעמיד, אפילו באלף לא בטיל (כ"כ ב"י לדעת הרשב"א והר"ן). ודווקא שלא היה שם מעמיד אחר, רק האסור, אבל אם היה שם ג"כ מעמיד היתר, הוי זה וזה גורם, ומותר אם איכא סי' נגד האסור (ממשמעות המרדכי).

ג. כשרה שינקה מן הטריפה, חלב הנמצא בקיבתה מותר, וכ"ש טריפה שינקה מן הכשרה

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה טו

קיבה שבשלה בחלב שבה מותרת שאינו חלב אלא הרי הוא כטנופת שהרי ישתנה במעים.

טור יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פא

דין דברים היוצאים מן החי :

חלב בהמה וחיה טמאה או טריפה וצירה ומי רגליה לא שנא מי רגלים של חמור ל"ש של שאר בהמה וחיה הטמאים אסורין כבשרם וגבינות שנעשו מחלב בהמה ונמצאת טריפה אם הוא טריפות שאפשר שלא אירע לה אלא עתה כגון ניקב קרום של מוח וכיוצא בזה מותרת דאמרינן השתא הוא דנטרפה שרוב בהמות בחזקות כשירות הם והשתא הוא שנטרפה אבל אם ידוע שקודם שחלבה (ס"א שחיטה) נטרפה כגון יתרת אבר שנטרפה בו או הוגלד פי המכה שבידוע שג' ימים קודם השחיטה היה כל הגבינות אסורות ואם היא בעדר עם בהמות אחרות ונתערב חלבה באחרות כל הגבינות אסורות והרשב"א כתב שהולכים בו אחר שיעור ששים כמו בשאר איסורים ואם נטרפה ע"י סירכא כתב הרשב"א כיון שא"א לומר עכשיו ממש נטרפה אסורות וכל שידוע באמת שלא עכשיו ממש נטרפה א"כ כבר יצאה זו מחיים מחזקת הרוב ואין ידוע מכמה ובספק יש לאסור דספיקא דאורייתא לחומרא וא"א הרא"ש ז"ל כתב להתיר בטריות שעי"י סירכא מפני שאם היינו בקיין לברר אפשר שהיה להן היתר ע"י בדיקה א"כ הו"ל ספק ספיקא ספק טריפה ספק אינו טריפה ואת"ל טריפה אימור אחר כך נטרפה :

יאלי דיחמורתא מותרין פי' כמין ביצי זכר דיחמורתא משלכת מרחמה עור הבא כנגד פניו של חמור מותרין פירוש שליא שהחמור נוצר בו דפרשא בעלמא הוא חלב בהמה וחיה הטהורין ומי רגליהם מותר ואין בו משום אבר מן החי וכתב ה"ר אליעזר דוקא חלב שהתירה הכתוב אבל מי חלב אסור וה"ר שמחה מתירו וכן נוהגין :

טריפה שינקה מן הכשירה חלב שנמצא בקיבתה מותר וכשירה שינקה מן הטריפה חלב הנמצא בקיבתה אסור ודוקא הצלול אבל הקרוש מותר ולקמן יתבאר בהלכות בשר בחלב :

חלב אדם מותר בד"א כשפירש מהאשה שחלבתו בתוך כלי אבל גדול היונק משדי אשה כיונק שקץ ומכין אותו מכות מרדות ותינוק יונק עד סוף ד' שנים לבריא וה' לחולה במה דברים אמורים כשלא פירש אבל אם פירש שגמלוהו ג' ימים מעת לעת אחר כ"ד חדש לא יחזירוהו וה"מ שהיה בריא ופירש אבל אם פירש מתוך חולי שלא יכול לינק ופירש לא חשיב כפירש ויכולים להחזירו ואם יש סכנה מחזירין אפי' אחר כמה ימים ובתוך כ"ד חדש אפי' פירש מתוך בוריו חדש או יותר מחזירין אותו :

דבש דבורים מותר ואין בו משום אבר מן החי וכתב בספר המצות אף על פי שגופי הדבורים מעורבין בו וכשמפרישין הדבש מהן מחממין ומרתיחין אותו אפי' מותר שנותן טעם לפגם הוא :

דבש הגזין והצרעין כתב ר"ת שהוא מותר וכ"כ הרמב"ם וא"א הרא"ש ז"ל כתב לאסור בדבש הגזין והצרעין :

בית יוסף יורה דעה סימן פא אות ו ד"ה טרפה שינקה

ו טרפה שינקה מן הכשירה חלב שנמצא בקיבתה מותר וכו'. בסוף פרק כל הבשר (ק"ו) : תנן כשרה שינקה מן הטרפה קיבתה אסורה וטרפה שינקה מן הכשירה קיבתה מותרת מפני שכנוס במעיה ובגמרא (שם) אסיקנא דכשרה שינקה מן הטרפה מעמידין בקיבתה וכל שכן טרפה שינקה מן הכשירה מאי טעמא חלב המכונס בה פירשא בעלמא הוא וכתב הרא"ש (סי' נב) על זה זה הוא גירסת הרי"ף ז"ל (מג') : וכן פירש [לעיל] בשמעתין דכחל (לח) : דההיא דקיבה שבשלה בחלבה אסורה קודם חזרה נשנית וכן צ"ל לגירסתו דכשרה שינקה מן הטרפה קיבתה אסורה קודם חזרה נשנית ולא משמע כן דכשרה שינקה מן הטרפה וטרפה שינקה מן הכשירה משמע שנשנו כאחת ועל שניהם מפרש הטעם מפני שכנוס במעיה ורש"י לא גריס ליה ואין הלשון מוכח בגירסת רב אשי אלא שהוגה אח"כ בספרים ורבינו תם (תוס' קטז) : ד"ה הכי) היה אומר דלגירסא זו יש לחלק דהא דקאמר הכא פירשא בעלמא הוי היינו חלב הקרוש הנמצא בקיבה ומתניתין כשרה שינקה מן הטרפה קיבתה אסורה וקיבה שבשלה בחלבה מיירי בחלב צלול הנמצא בקיבה דההוא חלב גמור הוי עכ"ל, ומ"ש דכשרה שינקה מן הטרפה וטרפה שינקה מן הכשירה משמע שנשנו כאחת וכו' היינו לומר שקשה על גירסא

זו מדאקשינן בגמרא רישא דמתניתין דקתני קיבת נכרי ושל נבלה אסורה אסיפא דקתני טרפה שינקה מן הכשרה קיבתה מותרת ופריקו דלא קשיא כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה וכיון דטרפה שינקה מן הכשרה וכו' אחר חזרה מיתניא ממילא כשרה שינקה מן הטרפה וכו' נמי אחר חזרה נשנית דהא תרווייהו כחדא מיתנו ואתרווייהו יהיב טעמא דמפני שכנוס במעיה והרשב"א (בחי' שם, תוה"א ב"ג ש"ד פה סוע"א) והר"ן (מג. ד"ה והלכתא) גם כן תמהו על גירסת הרי"ף וכתבו שרבינו תם תירץ לחלק בין צלול לקרוש וטעמא משום דצלול כיון דמן הטרפה בא ועדיין הוא צלול לאו פירשא הוא אבל כשנקרש יוצא מתורת חלב והוי פירשא בעלמא וכ"כ התוספות ואין זה דעת הרי"ף שהוא כתב דלמשנה אחרונה קיבה שבשלה בחלבה מותרת אלמא ס"ל דאליבא דהלכתא אפילו צלול שרי והעלה הר"ן דלשון זה אינו מעיקר הגמרא ובקצת נוסחאות כתוב במסקנא מעמידין בקיבת נבלה ובקיבת טרפה שינקה מן הכשרה ולא בקיבת כשרה שינקה מן הטרפה וטעמא משום דחלב הכנוס בבהמה לאו כבהמה שנמצא בה דיינין ליה אלא הרי הוא כמונח בקערה ודינו כמקום שבא משם ודין חלב גמור יש בו לכל דבר ע"כ נראה שכך הוא דעתו לאסור ושלא לחלק בין קרוש לצלול כלל, ודעת הרמב"ם כדעת הרי"ף שכתב בפרק ד' מהלכות מאכלות אסורות (הי"ט) קיבת הנבלה וקיבת הטמאה מותרת מפני שהיא כשאר הטנופת שבגוף ולפיכך מותר להעמיד הגבינה בקיבת שחיתת הנכרי ובקיבת בהמה וחיה טמאה אבל עור הקיבה הרי הוא כשאר המעים ואסור וכתב הרב המגיד שלדעתו ולדעת הגאונים אף על פי שחלב זה צלול אינו אלא פירשא בעלמא וכן נראה מדברי הרמב"ם עצמו בפרק ט' (הט"ו). ולענין הלכה כיון שהרי"ף והרמב"ם מסכימים להתיר אפילו בצלול הכי נקטינן וכן נהגו:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פא סעיף ו

כשרה שינקה מן הטריפה, חלב הנמצא בקיבתה מותר, וכ"ש טריפה שינקה מן הכשרה, משום דחלב המכונס בקיבה פירשא בעלמא הוא. ויש אוסרים בחלב צלול הנמצא בקיבת כשרה שינקה מהטריפה. הגה: והכי נהוג. ומיהו אין חוששין שמא ינקה מן הטריפה או מן הטמאה, והכל מותר כל זמן שלא ידענו בודאי שינקה מהם (מרדכי פכ"ה). ויש אוסרים לכתחלה להעמיד בקיבת טריפה שינקה מן הכשרה, אפילו בקרוש, משום מראית העין, דנראה כאוכלין טריפות (הגהת מהרא"י וש"ד והגהת מיימוני). וכן נוהגין לכתחלה, אבל בדיעבד או שנתערבה באחרות, הכל מותר (שם).